

Betragtning, at den eneste Mulighed for, at Udstykning kan foregaa, er, at der kan gives Statslaan til Oprettelse af Bygninger, da Udstykning ellers er umuliggjort. Det maa være en stor Beroligelse for det ærede Medlem Hr. Ulrich, at en af hans Partifæller nærer den samme Anskuelse som vi om det formaalstjenlige, der ligger i dette Princip i Retning af at bevare Værdierne for de kommende Slægter.

Jeg vil meget indtrængende anbefale det høje Ting at vedtage denne Bestemmelse. Jeg vil gaa saa vidt, at jeg vil udtale Ønsket om, at den højtærede Landbrugsminister, hvis der skulde vise sig Hindringer paa Lovforslagets Vej, fordi denne Bestemmelse er koblet sammen med en hel Række andre, vil gøre et Forsøg paa at gennemføre denne Bestemmelse isoleret; den har vi Brug for, og den vil gavne en Udstykning i Nærheden af de Bykommuner, der har Arealer, som hører til Kommunen. Det er en Bestemmelse, som ganske sikkert er tiltrængt, og som vil blive benyttet ikke alene af Roskilde Bykommune.

Om Byggelaanenes Størrelse har jeg kun en ganske kort Bemærkning at gøre. Man foreslaar, at de $\frac{10}{10}$ af Byggeomkostningerne kan gives i Laan. Jeg vil sige til den højtærede Landbrugsminister, at det er udmærket at være gavmild mod den enkelte, men der er jo en vis Grænse, som man ikke uden at begaa Fejl kan overskride. For hver Gang man hjælper en Mand mere, end det er nødvendigt, forskertser man Muligheden for at hjælpe en til. Man kan ikke komme bort fra, at jo mere Staten i saa Henseende sætter ind paa at hjælpe den enkelte Borger, des færre er den i Stand til at hjælpe. Jeg fastholder, at der er noget berettiget i den Opfattelse, at den unge Landbruger har ikke mere end alle andre Borgere i Landet Krav paa Hjælp fra Staten, og derfor gælder det om at finde den rigtige Grænse.

Det forekommer mig, at naar man tilbyder en Mand vel beliggende Jord til en Pris, der er 3 000—4 000 Kr. billigere end den, han kan købe en tilsvarende Lod for i den frie Omsætning, og tilbyder ham et Laan paa 12 500 Kr., som man gør i indeværende Aar, hvoraf 4 500 Kr. er rentefri, og han faar alle Pengene udbetalt, er det i Forhold til de Muligheder, alle andre Borgere har for at erhverve sig Hjem og Virksomhed, en saa stor Begunstigelse, at man ikke skal være bange for at forlange, at den, der faar denne Begunstigelse, skal gøre sit yderste for at klare sig selv. Det er ikke for meget at forlange, at den, der

forbereder sig til at faa et Landbrug, i hvert Fald i nogen Tid i Forvejen skal spekulere paa at bidrage personligt dertil. Jeg er altsaa en Modstander af at gaa til en Forhøjelse af Byggelaanene ud fra den Betragtning, jeg nævnte før: at jeg ved, at Muligheden for at fremme denne Lovgivning vil blive mindre, jo mere man ofrer paa den enkelte. Og naar man, som vi fra vor Side gerne ønsker, at Landbo-lovgivningen paa disse Omraader blev ustrakt saa vidt, at det virkelig fik social Betydning for vort Folk, er det en Nødvendighed, at man netop ogsaa lægger Forslaget saaledes til Rette, at man ikke knækker paa det, enten af finansielle eller af andre Grunde, som jeg ikke behøver at nævne i denne Forbindelse.

Dernæst har jeg en Bemærkning at gøre med Hensyn til Ændringen i § 6, som paa ny indfører den Bestemmelse, at hvert femte Aar kan man fra Administrationens Side træffe Afgørelse med Hensyn til Nybyggernes forrentningsmæssige Skæbne. Jeg advarer mod Genoptagelsen af en Bestemmelse som denne, som vi slettede i Loven af 6. Maj 1921. Den skaber en Utryghed i Besiddernes Forhold, som er upaakrævet, og som gør deres Forhold vanskeligere, end nødvendigt er.

§ 9 indeholder Regler angaaende Kontrollen med, at de Tillægsparceller, som erhverves ved Ekspropriation og tildeles Brugere efter denne Lovs Bestemmelser, ikke af Indehaverne efter Erhvervelsen udnyttes i Spekulationsøjemed. Paragraffens Form og dens Bestemmelser tilstræber tydeligt at modvirke en saadan Udnyttelse af den Fordel, den vedkommende har faaet, men for det første kan den kun gælde i det Tilfælde, at Ejendommen gaar over paa andre Hænder — hvis den bliver i Familien, bliver det en Gave, som bliver foræret den vedkommende, en Familiegave —, og dernæst er det ogsaa overordentlig vanskeligt at konstatere, hvor meget af den samlede Værdistigning der netop falder paa Parcellen.

Vil man gaa den Vej, maa jeg foreslaa noget helt andet. Hvis man endelig vil modvirke en saadan eksproprieret Parceller Udnyttelse til Spekulationsgevinst fra den Mands Side, som har modtaget den af det offentlige, tror jeg ikke, det er tilstrækkeligt, at man fæster Opmærksomheden paa, hvad Gevinsten kan andrage for den enkelte Parcel, man maa gaa videre og sige, at den eneste Mulighed for at modvirke noget saadant, er at gøre hele Bruget til et Statsmandsbrug ifølge Bestemmelserne i